

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep.

0030 OSLO

Deres ref.

Vår sak

Sted/Dato

09/01492-011 010487/09 NTG
662.0

Oslo, 03.11.09

HØRINGSNOTAT OM ENDRINGER I KOMMUNEHELSETJENESTELOVEN - ET VERDIG TJENESTETILBUD

Landsorganisasjonen i Norge viser til departementets brev av 29.06.09 angående ovennevnte.

LO støtter forslaget om en presisering i kommunehelsetjenesteloven som fastslår at enhver har rett til et verdig tjenestetilbud. Vi ser også forskriften om en verdig eldreomsorg – verdighetsgarantien – som et godt utgangspunkt for å stimulere ytterligere til kvalitativt god og helhetlig omsorg. Samtidig er det viktig å erkjenne at lovregulering i seg selv ikke sikrer gode tjenester.

Den foreslåtte presiseringen av kommunehelsetjenestelovens § 2-1 Rett til helsehjelp vil også omfatte andre brukere av helsetjenester i kommunene, herunder innbyggere med psykiske lidelser og rusavhengighet. LO er glad for at de svakeste av kommunehelsetjenestens brukere gis en forsterket rett til et verdig tjenestetilbud.

Skal verdighetsgarantien bli den garantien de svakeste eldre trenger, må kommunene settes økonomisk i stand til å følge det opp i praksis. Kvalitet i eldreomsorg skapes i møtet mellom ansatte og tjenestemottaker. Tilstrekkelig grunnbemanning, flere heltidsstillinger og kompetanseutvikling for alle ansatte er avgjørende for et godt tjenestetilbud.

Et viktig aspekt ved en verdig eldreomsorg er trygghet for å kunne få heldøgns pleie og omsorg når det trengs. Sykehjem eller annen form for heldøgns omsorg og pleie er en lovbestemt deltjeneste i kommunehelsetjenesten. Likevel har flere eldre opplevd å få avslag på søknad om institusjonsplass på grunn av manglende tilgjengelighet, slik også Riksrevisjonen har avdekket. Mange pårørende, oftest kvinner, blir pålagt tunge omsorgsoppgaver som går utover deres yrkesdeltakelse og helse, fordi det offentlige tilbudet enkelte steder er mangelfullt utbygget.

Departementet skriver i høringsnotatet av tilsynsmyndigheten gjennom sin praksis har påpekt at den enkelte kommune ikke kan unnlate å gi sine innbyggere nødvendig helsehjelp, herunder nødvendig heldøgns pleie og omsorg, av hensyn til kommunens ressursituasjon. Dette er også bekreftet å være sikker rett, med støtte både i forarbeider til loven og i høyesterettsdom. LO mener det er viktig at denne lovforståelsen formidles i forbindelse med kunngjøringen av ny forskrift og lovformulering om verdighet. Vi anser regjeringens uttalte mål om å sikre full sykehjemsdekning innen 2015 som svært viktig.

Til selve forskriftsutkastet

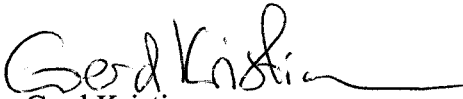
LO foreslår at begrepet *verdig* defineres innledningsvis i forskriften, herunder at det presiseres at eldreomsorgen skal tilrettelegges slik at alle eldre blir behandlet likeverdig, ut fra den enkelte brukers ønsker og behov.

Verdighet sikres først og fremst gjennom kompetente tjenesteutøvere som har gode nok rammer til å utføre tjenester som er i tråd med faglige standarder og etiske verdier. Profesjonene som jobber innenfor feltet har også yrkesetiske retningslinjer som de er forpliktet til å følge. Tid til faglig utvikling og etisk refleksjon er av avgjørende betydning for å sikre verdige tjenester.

Til merknadene til forskriftsutkastet

I merknadene til § 3 Tjenestens innhold, punktet: "*Samtaler om eksistensielle spørsmål*", listes ulike yrkesgrupper opp i forhold til hvem som kan føre slike samtaler med pasientene. Samtidig åpnes det for frivilliges innsats på området. LO mener det er u hensiktsmessig å begrense denne funksjonen til visse yrkesgrupper. Vi foreslår primært at opplistingen fjernes, sekundært at den utvides til å nevne alle aktuelle yrkesgrupper i helsevesenet.

Vennlig hilsen
LANDSORGANISASJONEN I NORGE

Gerd Kristiansen

Stein Reegård

Saksbehandler: Nina Tangnæs Grønvold